

Християнски защита

Органъ на Епархийското Свещеническо Братство „Св. Царь Борис“ въ Варненската и Преславска Епархия
ЗА РЕЛИГИЯ, ПРОСВЪТСТВА И ОБЩЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ

Брой 1 левъ

Обявления се приематъ
по споразумениеизлиза 2 пъти
на месецъГодишнъ абонаментъ
20 лева

Всичко що се
относя до ве-
стника, да се
изпраща до св.
Митрополия — Варна,
а суми — до свещ. Стефанъ
п. Иордановъ,
ул. Ц. Асенъ
№ 20

Народните водачи.

Тък съм първите, най-способните и даровити хора на нашите политически партии. Народът ги слуша и върви подире имъ. Той ги избира за народни представители и министри, за да управляват държавата ни, да се грижат за доброто на цълкунния български народъ. Народните водачи говорят и пишатъ, че тъмните за измъчения български народъ, че се трудятъ да облегчатъ данъчните тежести на своя народъ, да създадатъ условия за възможния най-лекъ и удобенъ животъ на българските граждани, да улеснятъ поминъка имъ, да имъ създадатъ пътища и съобщения, условия за опазване народното здраве, съдъства за просвета, за миленъ и културенъ напредъкъ. И прочее и проче духовни, културни и материални блага искатъ да създадатъ народните водачи за своя милъ народъ. Тък искатъ да избавятъ този народъ отъ материална и духовна криза. Но, понеже всички тия народополезни цели и задачи не се постигатъ само съ речи и писания по вестниците, народните водачи доказватъ на народа, че той тръбва чрезъ гласа си въ изборите да имъ даде довърши си, за да станатъ народни представители и министри, та чрезъ закони и власть да оправятъ кривото и неправедното въ народа животъ и осъществятъ своите политически платформи. И когато народните водачи държатъ политически речи и искатъ довършието на народа, тък не говорятъ съмно на своите политически съмишленици и съпартизани, а се обръщатъ къмъ всички български граждани, на всички обещаватъ благата, които ще донесе тъхното управление на държавата, и за това отъ всички искатъ гласъ за себе си при изборите. И когато този народъ чрезъ свое болшинство издигне народните водачи до властьта и последната падне въ ръцете имъ, тогава настапва царството... уви!... не на българския народъ, а на политическата партия, отъ чиято сърда излизатъ министрите и болшинството въ камарата. Тогава и министри и народни представители преставатъ да оплакватъ народните злочестини, чувствуващи се задоволени въ своите материали и културни нужди и започватъ да мислятъ, че и народът е задоволенъ. Големите програми за народно благо се приброятъ въ партийните клубове, и на тъхно място излизатъ неписани и неказани публично партийни програми съ цели и задачи, имащи предвидъ задържането на партията на власть колкото се може по-дълго време, заграбването на колкото се може повече държавни служби, създаването на колкото се може повече блага не за народа, а само за партийните членове. Ако покрай тия първи и най-важни за властуващата партия цели през време на управлението се направи нещо и за цълкунния български народъ, то това добро за народа стои на второ място въ действността на управлението и обикновено е нескопосно, струва много скъло или е направено наполовина като новата пощенска сграда въ Варна.

Като правимъ горната констатация, — нещо не ново и добре известно на всички, нашата цел въ случаите е да кажемъ, че никакви принудителни мърки не съмъ въ състояние да възвърнатъ въ народната душа изгубената във въ доброто, въ правдата, въ добритъ намърение на народните водачи. Това обезвъряване на народа ще го доведе до отчайние, и той ще извърши самоубийството си, като повърши властъта въ ръцете на най-големите народни врагове-комунистите. Защото отчайнието отъ настоящето, невършието въ доброто бъдеще тикатъ народите къмъ безумни постежки.

Ние апелираме къмъ народните водачи да побързатъ да спасятъ народа отъ отчайнието, което започва да го завладява. Да помислятъ повечко за този народъ, който е далъ въ ръцете имъ държавната власть, за да служатъ, а не да си служатъ съ нея. Да престанатъ да се борятъ за повече блага, за походни министерства, а да се заловятъ за работа, която ще създаде на народа възможност за миленъ трудъ и човешко съществуване. Дайте на всички граждани на България право и възможност да работи, справедливо възнаграждение на труда му, за да може да нахрани, облече и стопли децата си. Съ това единствено съдъство ще спасите България отъ комунизма и ще оправдате народното довърши.

Ст.

1932 година

Отлитна и се сля съ вънчността, остави много и много не съдъднати мечти и не до тамъ приятни спомени — у насъ и на всичките гдъто социалния и политически животъ

тъ, които за нищо друго не мислятъ, освенъ какъ да подългатъ плячката. Или ще издигаме само достойни, доблестни и добре подгответи мъже изъ нашата сърда и тъхъ въ власть ще обличаме, повъроявайки имъ съдбата на България или ще настъпи залъза на едно поколение, което не съумя да изнамъри добритъ си синове и чрезъ тъхъ да се наложи, на злите и блудните си синове готови всичко да продадатъ само за своето лично благо. Ние върваме въ доброто и свътлото бдение на нашия измъченъ, но трудолюбивъ и честенъ народъ, а също и въ правото на правителъ и доблестни синове на тая страна. Върваме въ възкресението и го очакваме.

Протоиерей П. Икономовъ.

Въра и безвърие.

Все по-често и по-често чуваме: „Нъма Богъ. Него съмъ го измислили духовните отци, за да обиратъ бедния и тъмния народъ.“

Така ли е? Нима до толко е тъменъ и глупавъ нашия народъ, че той може тъй лесно да се лъже? До толко ли съмъ умни и хитри духовните отци, че могатъ цели десетки въкове да лъжатъ на народа? Да се твърди това значи да презирашъ народа и да имашъ преувеличено представление за умствената способност на народа и духовенството.

Най-хубавото е да се обърнемъ къмъ историята, която ясно и определено ще ни каже, че хората във всички времена съмъ вървали въ Бога и съмъ му възнасяли молитви. Древния историкъ Платонъ, който е живял преди петъ въка до Рождество Христово казва: „Обиколи всичките страни; ти може да намърши градъ безъ стени, безъ писменост, безъ управление, безъ дворци, безъ богатства, безъ монети, но никога нъма да видишъ градъ безъ храмове и богове. Градъ въ който да не се възнасятъ молитви и да се не кълнатъ въ името на божеството.“ Друг древенъ писателъ Цицеронъ свидетелствува: „Нъма племе толкова диво, нъма човекъ до толкова загубилъ съзнатие за нравствените задължения, на които душата да не се освещава отъ мисълта за богощие. И това не е произлъзло отъ предварително говорване и съглашение на хората, не се е установило съ силата на държавно постановление или законъ, не, това единомислие на всичките народи тръбва да се счита като природенъ законъ“.

Действително, ако вземемъ който и да е народъ, ние ще намъримъ у него въра въ богове и желание да заслужи тъхната милост и благоволение. „Етнографията не знае безрелигиозни хора“ е казалъ Ратцелъ.

„Да, ще ни възразятъ, у тъзи всички народи е имало свои заблудители — жреци. Тък съмъ измислили богощетъ, за да ядатъ и живеятъ въ свое удоволствие на чуждъ гръбъ“. Ако допуснемъ, че това е така, то може ли такава измислица да се продължи съ хиляди години и да биде достояние на всички народи? Презъ времето на французската революция, намърсто поклонението на истински Богъ, бъше въведенъ култа на „Разума“, а основателя на по-позитивизма (опитното наставление въ философията) Огюстъ Конть († 1857) е проповедвалъ религия на човешеството, олицетворение на което обяви своята готвачка де-Бо, като богиня на човешеството. Тъзи, съ извинение казано, религии нали не съществуватъ и даже не можаха да преживеятъ своята творци? Ще възразятъ и ще ни кажатъ: „малко ли съмъ съ простите и тъмни хорица, които се лъжатъ и иматъ лъжливи взгледове и понятия. Нали таквите и сега се намиратъ. Или се вози съ своята огнена колесница, а учения знае, че това е разреждане на атмосферното електричество. И пословицата казва: „учението е свътлина, а невежеството — тъмнина.“ И хора учени и знающи не върватъ въ Бога, а го отричатъ.“ Може ли тъй безрезервно да се обвинятъ всички учени и гении на науката въ безвърие? Достатъчно е да се обърнемъ къмъ

самите тъхъ и ще се убедимъ, че не само не сж безвърници, а вървачи и дълбоко религиозни хора,

„Колкото повече изучавамъ природата, казва великия Пасторъ, толко повече оставамъ въ благотворение и изумление предъ дългата на Твореца.“ Знаменития естественикъ Линней завършва своята книга за растенията така: „Наистина има Богъ великъ и въченъ, безъ Който нищо не може да съществува.“ Знаменития астрономъ Кенлеръ: „О, велики е нашия Господъ, велико е Можеството му и Неговата мъдрост нѣма граница! А ти, душа моя, дай Слава на Твоя Господъ презъ цѣлия си животъ.“ Нека приведемъ още едно красноречиво свидетелство. Учения Деннеръ анкетиралъ 423 учени естественици, отъ които 56 не отговорили; 349 се оказали вървачи въ Бога, а само 18 заявили, че не сж вървачи или равнодушни къмъ вървата. („Вѣра и Наука“ Бѣлевски).

Може още много и много примери да се приведатъ, но мислимъ, че и малко казани сж достатъчно да ни убедятъ, че е лъжливо твърдението, че ученитъ били безвърници. Да, не всички учени сж верующи, но това не значи, че Богъ не съществува, а показва, че вървата е дѣло свободно—искашъ вървашъ, не искашъ — не вървашъ, никой не те принуждава. Отрицателитъ—безвърници поставани на тѣсно обикновено въ такъвъ случаи прибѣгватъ къмъ последния свой доводъ: „Ако има Богъ, то покажи ни го.“ На това ще отговоримъ: „Видѣлъ ли е нѣкой отъ васъ думитъ си, мислитъ, желанията и настроенията си? Можете ли да ни кажете, какъвъ цвѣтъ, каква форма и пр. иматъ? Не можете да ни отговорите. Обаче това не значи, че тѣ не съществуватъ. Така и Богъ съществува, но Него не можемъ да видимъ съ тѣлеснитъ си очи. Никаква наука не може да докаже, че нѣма Богъ и затова истински учени никога не сж възставали противъ вървата.

Всѣка една постройка има своя архитектъ, всѣки единъ паркъ или градина има своя градинаръ, всѣка машина има своя механикъ и, ако нѣкой се осмѣли да каже, че е произлѣзо отъ само себе си, то тѣкъвъ бихме го осмѣяли и бихме го нарекли лудъ. Щомъ е така, какъ може цѣлъ миръ — видимъ и невидимъ да произлезе отъ само себе си по една случайностъ? Здравия разумъ не допуска това. Както всѣко нѣщо си има своя творецъ, така и мира има своя и това е Богъ Всемогъщъ и Вездесѫщъ.

Какъ тогава да си обяснимъ печалното явление невѣрието? Какъ може да се съгласува съ несъмени и доказани факти — всеобщата вѣра въ Бога?

Невежеството е болезнено и уродливо явление въ човѣшкия животъ. Има хора съ различни тѣлесни недостатъци. Заедно съ здравитъ хо-

ра срѣщаме и недѣгави и болни: слѣпи, глухи, куци. Тѣй сжъ могатъ да бѣдятъ хора недѣгави и душевно. Никой отъ здравитъ хора не се съмнява, че сълънцето съществува, понеже го вижда, но какъ ще докажешъ това на слѣпия? Той не може да го види и е длѣженъ да повѣрва, както му говори този, който го вижда.

Богъ съществува, това за голѣмата мнозинство отъ хората е несъмнена истина. Невѣрвания не го признава, макаръ, че всичко около него да му говори за Бога и Неговото величие. Това е вѣтрешна духовна слѣпота. Св. писание само съ безумието на човѣка си обяснява невѣрието като казва: „Рече безумецъ въ сърдцето си нѣма Богъ.“ (пс. 13,1). Справедливо казва и древния мѣдреъ Цицеронъ „че Богъ съществува, това е такава общизвестна истина, че азъ бихъ се усъмнилъ въ здравия умъ на тозъ, който би Го отричалъ.“

Свещ. Хар. Ст. Златаровъ.

ДВА МОРАЛА.

Еманципацията на жената, течение, известно по цѣлъ свѣтъ и подъ името „феминизъмъ“, разнообразни и разновидни социалистически теории, упадъка на религиозното чувство и мораль, както и липсата на добродетели, християнски и граждансъ, въ класическата смисъль на думата и т. н. сж цѣла верига отъ факти и проявии, които изъ основи разяждатъ строя и днешното общество. Живѣемъ въ една преситена атмосфера, която има нужда отъ прочистване и дезинфекциране. Но, само това споредъ настъпъ не е достатъчно. Има се нужда отъ една духовна дисциплина, чрезъ която бихме могли да защитимъ поне собственитъ си духовни и национални съкровища.

Нека разгледаме всѣко положение по отдѣлно.

Твърде голѣмата еманципация на жената, казватъ нѣкои, води къмъ унищожение на брака, върху който се гради семейство и общество въобще.

Безспорно, че равенството между двата пола е желано и е нѣщо добро, но работейки въ тая насока не трѣба да се забравятъ призванията имъ, нито да се прекрачватъ граници на действителността и на приличието. До като силата се смѣта за върховно право и се налага на всѣкъдъ и въ всичко, до като обществото прибѣгва до нея, или пѣкъ самата тя — силата се поставя въ услуга на обществото, до тогава равенството между двата пола ще си остане само едно желание. Ако нѣкои жени, поради изключителнитъ си добри качества, успѣватъ съ голѣми усилия и трудъ да си извоюватъ първо място въ социалната ие-

пархия, колко милиона сж пѣкъ жертва въ тая борба за приравняване на половетъ?

Други казватъ: несправедливитъ закони трѣба да се премахнатъ, силата да бѣде поставена въ услуга на общото добро, жената да бѣде поставена и издигната до положение на равна на мѣжа, като ѝ се даде право да вземе участие въ цѣлия общественъ животъ. Въ нѣкои голѣми държави, като Съединенитъ Шати, Англия, Германия, севернитъ балтийски държави, Русия, Австрия, сж дадени политически па и други права на жената.

Нашето културно ниво на нашата селенка, може би, спира нашия законодателъ да даде на българската политическа права, но, нека за моментъ допуснемъ че се дадать политически права на българската и въобще на жената, приравняването фактически ще стане ли? — не.

Жената ще конкурира труда на мѣжа, и то дѣто може, за да мѣзерствува въ края на краишата и двамата. Вмѣсто да работи вънъ само мѣжа съ добра надница, а жената да се грижи за домакинството, и възпитанието на децата — въ таќкъвъ случай ще следва и жената да работи рамо до рамо съ мѣжътъ, да конкурира дори, за да получатъ две мизерни заплати, съ които не могатъ да посрѣшнатъ нуждите си — при изоставенъ домъ и деца на произвола на сѫдбата.

Живъ примѣръ въ това отношение имаме въ по-голѣмитъ градове и въ нещастна Русия, гдето мечтато равенство и свободата да се женатъ и развеждатъ когато си искаятъ и съ когото и както си искаятъ, даде печални резултати, въ вреда само на жената.

Тая „свобода“ само въ растояние на 10 години, унищожи руското семейство и изхвърли милиони дѣца — скитници, безъ да знаятъ що е майчина милувка, живѣещи подъ разни мостове, въ полуъсборени коли или изби. Може би истинския большевишки неуспѣхъ да се състои имено въ тази огромна армия отъ „сираки“, отъ изоставени дѣца по пѫтищата, — а това е ужаса — ада на комунистическото общество.

Какво ще прави Съветска Русия съ тия изоставени и безъ всѣко възпитание дѣца, пораснали по пѫтищата и площаditъ?

— Това е голѣмъ въпросъ. За да се оправда предъ културния свѣтъ, большевишка Русия пусна преди една година филма „Пѣтнадесетъ въ живота“, който филмъ се представи и въ Варна. Чрезъ този филмъ Съветска Русия подчертава съществуващето на безпризорни деца, които не познаватъ родителитъ си и, за които дѣца С. С. Русия ще се погрижи тъкътъ както тя разбира.

Разрушиха семейството, постигнаха пѣклена си цель, която ще имъ коства скжко. Сега насочили погледъ и усилия къмъ религията,

морала и добродетелитъ. Системна, упорита и сатанинска война съ всички срѣдства на двадесетия вѣкъ водятъ противъ тѣхъ, у тѣхъ си и въ чужбина чрезъ скжко платени агенти.

Два морала: Единия на силнитъ, а другия на слабитъ. Нима това е възможно? Не, отговаря Максъ Нордо и други като него повърхностни социологи. Това, казватъ тѣ, сж предразсѫдъци. Но, кой може да твърди че нѣма по природа силни и слаби хора, икономисти и разсипници, добродетелни и покварени, въздържатели и пиянци, лакоми и умѣрени?

Двата принципа — доброто и зло, като два противоположни духовни врагове или два противни вѣтра, непрестанно се борятъ.

Кога надвива единиятъ, кога другиятъ, най-после човѣкъ се самоопредѣля и става или синъ Божий или синъ на Сатаната.

Религиятъ, легендитъ, дори и съвѣрията не сж празни приказки. Тѣ съдържатъ въ себе си мѣдростта на народитъ, събрана отъ десятки и хиляди години.

Привидното неравенство, не е лишено отъ своя дѣлбокъ смисъль. За да стигнатъ до елементарнитъ морални истини, древнитъ измислили ужасни наказания: на крадеца се е отрѣзвала ржката, съ която е кралъ; на този, който е рѣгаель боговетъ, сж изваждали очите, за да не може да се радва на небесната свѣтлина; убийцитъ се обезглавявали; закона на Талиона (отмъщението) билъ въ пълна сила — око за око, зѣбъ за зѣбъ и пр. и пр.

Създали сж закони, въ рамките на които обществото е трѣбало да живѣе и се движи. Колкото повече човѣкъ следи и изучава историята на народитъ, на религията, нравите на легендитъ, изкуството и културата имъ, толкова повече вижда, че върата имъ не е била съвѣрие, нито боговетъ имъ, нито пѣкъ законитъ и нравственитъ имъ правила сж били лицемѣрие.

Лесно нѣщо е, да напишешъ тенденциозна книга, да осѫдишъ всичко, да се стремишъ всичко да съборишъ, въ името на което ужъ ще създадешъ нѣщо ново, при все че нищо ново нѣма подъ слѣнцето. Престжпна е цѣлата социалистическа, комунистическа — большевишка литература, тѣй ревностно и почти безплатно разпространявана отъ полуграмотни или съвсемъ неграмотни агенти — ордия на тѣмни сили между нашата работническа маса, съ цѣль да ги заблудятъ и озлобятъ.

Противъ тая престжпна дейност трѣба часъ по-скоро да въстане училището, църквата и всичко трапезо и родолюбиво у насъ и то до като е време. Трагедията на руския народъ винаги да ни бѣде предъ очи. Единъ е морала и като така него трѣба българския учителъ да

Н. В. Гоголь.

Размисления за божествена- та литургия.

(10)

Дяконътъ отъ амвона произнася древния възгласъ: „Двери! Двери!“, който въ древностъ се е отнасялъ до вратаритъ, стоящи при входа на вратитъ, що никой отъ езичниците, които имали обычай да нарушаютъ християнските богослужения, да не се втурне нагло и светотатствено въ храма. Сега тоя възгласъ се отнася до самите богомолци, за да пазятъ вратитъ на сърдцата си, дѣто вече се е поселила любовта, а да отварятъ вратитъ на устата и ушиятъ си и да слушатъ символа на вървата. За да се означи това, отваря се и завесата надъ царскитъ врати, или горнитъ двери, които се отварятъ само тогава, когато трѣбва да се устреми вниманието на ума къмъ висшите таинства. А дяконътъ призовава къмъ слушане съдумите: „Да внимавамъ въ премѣдростта!“ Чете се изразително, ясно и високо символътъ на вървата:

„Вървамъ въ единаго Бога Отца, Вседѣрителя, Твореца на небето и земята, на всичко видимо и невидимо; и въ единаго Господа Иисуса Христа, Божия Синъ, единородния, Който е отъ Отца роденъ преди всички вѣкове: свѣтлина отъ свѣтлина, Богъ истиненъ отъ Бога истинаго, роденъ, не сътворенъ, единосѫщенъ на Отца, чрезъ Когото всичко е станало; Който заради насъ човѣците и заради нашето спасение слезе отъ небесата, и се въплоти отъ Духа Светаго и Дѣва Мария, и стана човѣкъ; Който биде разпнатъ за насъ при Понтия Пилата, и страда и биде погребенъ; Който възлѣзе на небесата, и седи отъ дѣсно на Отца; Който пакъ ще дойде съ слава да сѫди живи и мъртви, и на Когото царството не ще има край; и въ Духа Светаго, Господа, Който животвори, Който отъ Отца изхожда, Комуто се покланяме и Го славимъ съ Отца и Сина, Който е говорилъ чрезъ пророциетъ; въ едната свeta, вселенска и апостолска Църква. Изповѣдвамъ едно кръщение за оправдане грѣхове. Чакамъ възкресението на мъртвитъ и живота на бѫдящия вѣкъ,

Аминъ.“

Съ твърдъ, мѣжественъ гласъ, вътълпявайки въ сърдцето всѣко дума на символа, чете четецътъ, а следъ него богомолците твърдо повтарятъ думитъ на изповѣдание. Съ мѣжестено сърдце и духъ свещеникътъ, предъ св. престолъ, който изобразява св. трапеза, повтаря тихо символа на вървата, като колебае св. въздухъ надъ св. дарове.

Дяконътъ твърдо възглася: „Да стоимъ прилично, да стоимъ съ страхъ, да внимавамъ, за да принесъ съмиръ светото възношение“, сиречъ, да застанемъ, както прилича на човѣка да се представи предъ Бога, съ трепетъ, съ страхъ и въ сѫщото време съ мѣжестено дѣрзновение на духа, който славослови Бога, съ миръ въ сърдцата, безъ който не е възможно да се възвиши къмъ Бога. И въ отговоръ на този зовъ цѣлата църква, като принася въ жертвата хвалението на устата и умѣченото състояние на сърдцата си, повтаря следъ хора на пѣвци: „Милостъ на миръ, жертвата на хвалението“. Въ първоначалната Църква имало обичай въ това време да принасятъ елей, като сим-

въль на всѣко умѣжение. Елей и милостъ на грѣцки езикъ сж тождествени (една дума „елеосъ“ означава едното и другото).

Между това свещеникътъ въ олтаря снима въздуха, цѣлува го и като произнася: „Благодатъта на Господа нашего Иисуса Христа и любовта на Бога и Отца и общението на Светаго Духа да бѣде съ всички васъ“, осънява съ него кръстообразно нараода.

И всички му отговарятъ: „И съ твоя духъ!“

И олтарътъ, който изображава пещерата, сега вече е горница (стая), въ която била пригответа тайната вечеря. Престолътъ, който представлява гроба, сега вече е трапеза, а не гробъ. Напомняйки за Спасителя, Който преди да преподаде божествената храна на учениц

предава на младежъта, що му е по-върена. Да бдешъ честенъ, трудолюбивъ, скроменъ, доброделенъ, мъдъръ, великодушенъ, ученъ, не значи ли, да вършишъ това тъй необходимо за онова душевно равновесие, безъ което щастие тукъ на земята не може да съществува? Тогава?

Обърни гръбъ на большевишките — комунистически агенти провокатори, не чети престъпната имъ литература, написана съ кръвта и сълзите, на руския народъ и следвай Христа, всемирния учител на любовта, истината и мира.

Прот. П. Икономовъ.

Проф. Д-р J. Klug.

Дългътъ на всички единъ день и часъ.

(5)

Има единъ свещенъ гладъ и жажда къмъ Бога. Децата на свѣта, тия които търсятъ насита отъ земните удовлетворения — съвсемъ различни отъ хубавите радости на Битието — не чувстватъ никакъвъ гладъ и жажда къмъ Бога. Него чувства само оня, който е надрасналъ вече мисълта да скрива въ себе си безкрайната любовъ къмъ Бога, оная истинска любовъ, която ние — Негово подобие и творение, тъй много желаемъ да откриемъ и ценимъ. Гладътъ къмъ Бога е една насита, която винаги моли: „Дай ми още!“ защото душата чувства, че само милия Богъ е нейния единственъ хлѣбъ за животъ. Жаждата къмъ Бога е една напитка, която тече само отъ единъ изворъ и която моли: „Напои се още повече въ менъ!“ защото душата е узнала, че Богъ е само животворния изворъ, който никога не престъхва.

Гладътъ и жаждата на децата отъ тия свѣть, напротивъ, доказава въ тѣхъ това горяще корабокрушение при което не имъ остава нищо друго освенъ да пиятъ солената вода на езерото въ което затъватъ. Богъ е само живиятъ и подаряващъ животъ сладъкъ изворъ и оня, който е вкусиъ веднажъ отъ него, знае това. Удоволствията на този свѣть — не трѣба да ги изброяваме поотдѣлно, както и тѣхните подбуди, удовлетворени тукъ съ само солена вода и при това изкупена тъй често съ солени сълзи, които текатъ отъ сѫщите нѣкога блестящи очи, когато дойде часът на опомването и разказанието.

Има единъ свещенъ гладъ и жажда къмъ Бога. Има обаче и едно друго, нездраво, болезнено увеличаващо се, би казалъ човѣкъ дори едно дѣрко търсено на Бога, кѫдето нѣкои искатъ да видятъ първо чудеса и знамения отъ Бога, та тогава да повѣрватъ. Тъ не знаятъ, че оня, който отвори само св., писа-

ние на Богооткровението, ще намѣри достатъчно свидетелстващи чудеса и знамения за да каже за последенъ путь: „Господи, азъ вѣрвамъ, помогни на моето безвѣрие!“ Той не трѣба да иска отъ Бога наново да види горящата капина въ която Богъ се откри на Мойсей съ своето име „Азъ съмъ Господъ Богъ Твой“ когато има горящиятъ и никога неогасващъ огньъ на Причастието, кое то е едно богато съ освѣтление Божие чудо, единъ отъканъ путь на свято откровение, за което човѣкъ трѣба само да се потруди и изучи (за тая цель има достатъчно заповѣди и книги, които задоволяватъ всѣкаква нужда и опознаване на вѣрата). Но ние човѣците имаме време за всичко, за най необходимото, за въпроса: какъ ще намѣри Бога? Ние нѣмаме нико чашъ време.

Само по себе си, изучаването на цѣли библиотеки дори не е достатъчно да намѣримъ Бога. Голъмътъ богослови и хвърчащи къмъ Бога съ орлови криле мистици потврдяватъ винаги и всѣкога, че Богъ не се намира само съ познания. Тъ наблѣгатъ винаги на великиятъ думи на вѣплотилия се Синъ Божи: „Ако вие преъждете въ думите Ми наистина сте Мои ученици и ще познаете истината и истината ще ви направи съ бо дни“ (Ион. 8—32). Днесъ обаче, както и въ времето на Христа и много преди Него за Богоизбраниетъ може да се кѫже сѫщото, отъ което се оплаквалъ Пророкъ Иеремия: „Спрете се въ путь, разпитайте де е добриятъ путь и тръгнете по него — ще намѣрите покой въ душитъ си! Тъ обаче рекоха: „Ние не желаемъ да го намеримъ“. (Иерем. 6:16) Не! Тъ вървяте по путьта на Zas Tse за постигане на мѣдростта. Тъ изследватъ путь на „осемтехъ прераждания“ на Gantama Buddha за постигане на спасението. Тъ изучаватъ мистичните писания на всички времена и страни за постигане „непосредствения Богъ животъ“. Тъ хващатъ антропософични доказателства за отгатване „смисъла на свръхестество животъ“. Тъ посещаватъ спиритичните кръгове, кѫдето полулюбопитни и полу-ужасени хлопатъ на вратите на вѣчността. Ахъ! Всичко това е тѣл лесно! То е дилетантизъмъ, литература, интересно занимание, което чрезъ безвкусни душевни интереси търси интересното. Обаче това е нищо! То е едни сапунени мехури само и нищо повече! Най-простиятъ селенинъ който внимателно слуша и изпълнява, това което неговия селски свещеникъ говори отъ църковния амвонъ, ще дойде много по близо до Бога, отколкото всичките тия модерни „Бого-търсачи“, тия еднодневни мухи, които полубъркани души хвърчатъ, уповавайки се на всичко, което свѣти и фосфорисира.

Искашъ ли обаче да знаешъ кѫде ще намѣришъ Богъ? Искашъ ли на-

истина да го узнаешъ? Тогава позволи да ти кажа: Богъ се намира само въ изпълнението на дългътъ на всѣки единъ день и часъ! Изпълни тия дългъ въ продължение на единъ месецъ само, но съ буденъ и вслушващъ се духъ, съ необходимата вѣрностъ, съ чисто и честно намѣрение, съ желѣзна воля къмъ всѣко самопреодоляване и всѣка консеквенция, която ти налага една чиста съвѣсть като дългъ на всѣки единъ день и часъ — тогава ти наистина ще намѣришъ Бога. Но това, което изисквамъ отъ тебъ, съвсемъ не е малко, приятелю мой. Прочети го още единъ путь, още десетъ путь. Ти самъ ще се увѣришъ, че не е малко. Затова пъкъ насладата на тая безусловна вѣрностъ къмъ дългътъ на всѣки единъ день и часъ ще бѫде голъма. Да се предадешъ изцѣло, азъ искамъ да кажа, съ цѣлата си лична вѣрностъ къмъ Бога, то въ отговоръ знай, че и съмиятъ Богъ ще ти се отаде. На сънъ обаче ти не ще видишъ златната стълбица на Якова, върху която да слизатъ и вълизатъ небесните ангели, усмихвайки и вѣйки съ тѣхното леко подхвръкане. Не! Ти ще видишъ тукъ само твоята твърда катадневна работа и още по-твърда борба на духътъ съ противъщата се плътъ и кръвъ, както и още по-твърдото самопреодоляване, което често е тѣлъ тежко, като достига границата на търпелливото понасяне на твоя ближънъ, твоя противникъ, завистникъ, неприятъль, омразникъ, оспорвачъ, твоя причиняващъ ти болки врагъ, твоя клеветникъ, ако искашъ да достигнешъ вѣрността на дългътъ на всѣки единъ день и часъ. И всичко това взето заедно ще те... да, азъ трѣба да ти кажа най-тежкото, но и най-доброто, всичко това ще те унижи, ще те смири и принуди да паднешъ на колене.

Но оня, който лежи на колене — него Богъ ще наближи.

Оня, който се е смирилъ — Богъ що въздигне. Унижения само, който е станалъ едно моляще дете, Богъ ще издигне до висота, сила и величие.

Отъ немски
Ек. Д-ръ Панайотова.

Невѣрието.

Преводъ отъ френски.

Незачитането на религията въвежда къмъ незачитането на човѣшки тѣ обзанности.

Отъ колко ли сладости е лишенъ този, който не зачита религията? Кое чувство може да го утеши въ въ своите страдания? Кой зритъ въодушевлява добрите дѣла, които той върши въ тайната? Кой гласъ може да проговори дълбоко въ него-вата душа? Каква награда може да

очеква отъ благочестието? Какъ трѣба да гледа той на смъртъта?

Злоупотрѣблението съ широките познания причинява невѣрието. Всѣки ученъ презира обикновеното чувство; той иска своето. Горделивата философия въвежда човѣка въ безпредразсѫдъчностъ, както слѣпата всепреданностъ — къмъ фанатизъмъ. Отбѣгвайте тѣзи крайности; останете винаги твърди въ путь на истината, въ простотата на сърдцето си, безъ никога да се отвращавате било отъ самохвалство или отъ слабостъ. Дръзнете да изповѣдвате Бога у философите; дръзнете да проповѣдвате човѣщината на свободомислящите. Говорете що е истината, правете що е добро: що се отнася човѣку, да изпълни свойте обзанности тукъ на земята; човѣкътъ самозабравяки се въ доброто, може да заработи за себе си.

А! какво по-силно доказателство противъ невѣрвания отъ това, живота на истинския християнинъ! Иматъ нѣкаква душа препълнена съ такива сладости, както тая на последния? Каква картина за сърдцето на невѣруещия, когато неговите приятели, деца и неговата жена ще съревнуватъ да го възпитаватъ и градатъ въ него добродетели; безъ да му проповѣдватъ Бога въ свойте речи, тѣ ще му Го покажатъ въ добриятъ дѣла, на които Самъ Той, е вдъхновител; въ добродетелите; чийто авторъ е самъ той; въ радостта, която тѣ намиратъ, за да Му се понравява; когато ще види да блесне образътъ на небето въ своята кѫща и презъ тоя денъ ще бѫде принуденъ да се провикне: не, човѣкътъ не е такъвъ отъ самия себе си; нѣщо свръхчовѣшко царува тукъ!

Не може да се отмине отъ Религията. Напразно инстинкта се опълчи, напразно страститъ се силно възпламеняватъ противъ нея, тѣ иматъ своите корени въ сѫщия институтъ: какво бихъ могли да сторятъ, за да я разорятъ? . . .

Напразно страхътъ отъ срама или отъ отмѣнението не позволява да се върши зло: нека се върши зло скрито; благочестието не ще повече да заговори, и тогава ще се накажи, както въ Спарта, не престъпление, а само прегрѣщението. Напразно характерътъ и любовта на красивото сѫ отпечатани отъ природата дълбоко въ душата; законытъ ще сѫществува дотолкова, доколкото не ще бѫде никога видоизмененъ, но какъ ще се увѣришъ да запазишъ винаги въ чистота това вътрешно изображение, подобно на което нѣма образецъ между чувствителните сѫщества за да го сравнимъ? Не се ли знае, че разнообразните впечатления развръщатъ разсъдъка, развръщатъ и волята, че довѣрието се разколебава и се измѣня въ всѣки вѣкъ, въ всѣки народъ, въ всѣка личностъ споредъ непостоянството и разнообра-

зите Господа се влива въ чашата, за негово очистване, и всички небесни сили, заедно съ свещеника се молятъ за него, — като мисли за това, устремилъ сърдце отъ земята къмъ небето, отъ тѣмнината къмъ свѣтлината, казва заедно съ всички: „Сърдцата ни сѫ къмъ Господа“.

Като спомня за Спасителя, Който е благодарили, свещеникътъ съ издигнати на горе очи възглася: „Да благодаримъ на Господа“. Хорътъ отговаря: „Достойно и справедливо е да се покланяме на Отца и Сина и Светаго Духа, на единосѫщната и нераздѣлна Троица“. А свещеникътъ се моли тихо:

„Достойно и справедливо е да Те възпѣваме, да Те благославяме, да Те хвалимъ, да Ти благодаримъ, да Ти се покланяме на всѣко място на Твоето владичество; защото Ти си неизказанъ, неизследимъ, невидимъ, непостижимъ, всѣкога сѫществуващъ и все въ сѫщото състояние както Ти, тъй и единороднътъ Ти Синъ и Твоятъ Свети Духъ. Ти си ни привель отъ небитие въ сѫществуване, и когато паднахме, пакъ ни въздишка и не престана да пра-

вишъ всичко, докато ни възнесе на небето и ни подари Твоето бѫща царство. За всичко това благодаримъ на Тебе, и на единородния Ти Синъ, и на Твоя Свети Духъ, за всички, знайни и незнайни, явни и неявни благодѣяния къмъ нась. Благодаримъ ти и за тази служба, която си благоволиъ да приемешъ отъ нашиятъ ржъ, ако и да Ти предстоятъ хиляди архангели и десетки хиляди ангели, херувими и серафими, шестокрилати и многоочити, възвишиващи се окрилени, като пъять, викатъ, възклизватъ и говорятъ побѣдната пѣсень:

„Свѧтъ, свѧтъ, свѧтъ е Господъ Саваофтъ, Който е изпълнилъ небето и земята съ Своята слава!“ Тази побѣдна серафимска пѣсень, която пророцитъ сѫ чували въ свѣтъ св. видения, се пѣе отъ цѣлия хоръ, като възнеса мислите на богоомолците къмъ невидимите небеса и като ги заставя да повторятъ заедно съ серафимите: „Свѧтъ, Свѧтъ, Свѧтъ е Господъ Саваофтъ“, и да хвърчатъ мислено заедно съ серафимите около престола на божествената слава. И тъй като въ сѫщото време цѣлата църква очак-

ше за живота на свѣта, взе съ Свите свети пречисти и непорочни ржъце хлѣбъ, благодари, благослови го, освети го, пречупи го, даде на светите си ученици и апостоли и рече“ . . .

И високо възглася свещеникътъ думите на Спасителя:

„Вземете, яжте — това е Моето тѣло, което за васъ е преломявано, за оправление на грѣховете“.

И цѣлата църква следъ хора възглася: „аминъ“.

Свещеникътъ продължава тихо: „По сѫщия начинъ, като взе чашата подиръ вечерята, каза“ . . . и високо възглася:

„Пийте отъ нея всички, това е Моята кръвъ на новия завѣтъ, която за васъ и за мнозина се излива за прощение на грѣховете“.

И сѫщо високо възглася цѣлата църква: „Аминъ“.

Следва

зието на предубежденията.

Отбъгвайте тъзи, които, подъ предлогъ да обяснятъ природата, сеятъ въ сърцата на човѣците досадителни поучения; на които очевидниятъ софизмъ е често пъти по-утвърдителенъ и по-догматиченъ, отколкото убедителниятъ тонъ на тѣхните противници. Подъ високомѣрния предлогъ, че тѣ сж само просветени, искрени и съвѣршени, тѣ ни подвеждатъ повелително подъ тѣхните рѣзки и неоснователни решения, и, мислятъ да ни поднесатъ, като истински начала, непонятните учения напластени въ въображенията имъ. При това, като преобръщатъ, разораватъ и тъпчатъ подъ крака всичко що човѣците почитатъ, тѣ отниматъ отъ унижените и осъщебените последното утешение въ страданията имъ, отъ силните и болгатите единствените юзди на тѣхните страсти, тѣ изкуватъ отъ сърцата разкаянието отъ престилпленето, надеждата отъ благочестие и се хвалятъ още, че сж доброворците на човѣцкия родъ.

Никогашъ, казватъ тѣ, истината не е вредна за човѣците. Вѣрамъ, безъ съмнение, но моето убеждение е, че каквото тѣ учатъ не е истина.

Проявите на природата, тѣ живи и тѣ въодушевени за тия, които запазватъ Бога, сж мѣрти предъ очите на невѣруещия, и въ тази велика хармония на сѫщества, кѫдето всичко говори за Бога, той не съзира освенъ една вѣчна тишина.

Bayle много добре доказва, че фанатизътъ е по-разрушителенъ, отколкото невѣрието. Това е неоспоримъ фактъ, обаче, туй което той не казва, и което не по-малко вѣрно е, че фанатизътъ, макаръ кръвожаденъ и жестокъ, е, при това, една голѣма и силна страсть, която издига човѣцкото сърце, презира смѣртта, дава човѣку чудовищъ потикъ, противно на невѣрието и въобще на разсъждаващиятъ и философски умъ, които обезценяватъ живота, унижаватъ душата, съсрѣдоточаватъ всички страсти въ низината на човѣцкото азъ, и подкопаватъ, бавно но сигурно, истинскиятъ устои на всѣко общество.

Ако невѣрието не пролива кръвъ човѣцка, това го върши по-малко отъ любовъ къмъ мира, отъ индиферентностъ къмъ доброто. Поучението на мнимия мѣдреът не убива човѣците, но имъ пречатъ да се въздороятъ, унижавайки нравите, умалявайки тѣхните постѣжки въ единъ таенъ егоизъмъ, гибеленъ както за населението, така и за човѣщината.

Философското безразличие прилича на спокойствието въ една държава подъ деспотизма: това спокойствие е спокойствие на смѣртъ, то е по-гилено отъ самата война.

И тѣй, фанатизътъ, макаръ и гибеленъ въ своите непосрѣдствени действия, както го наричатъ днесъ философски ушъ, не е въ сѫщностъ такъвъ въ своите последствия.

Г. М. Явъ.

Протоиерей Икономовъ.

Църковенъ народенъ съборъ въ Ромъния.

II.

Всички решения на църковно народния съборъ, се изпълняватъ отъ централния църковенъ съветъ, като изпълнителенъ органъ на събора и на разни други решения на Св. Синодъ по пълномощия. Този изпълнителенъ органъ има пять референчици, т. е. толкова, колкото секции има централния съветъ. Къмъ тия пять секции, отъ 1930 год. сж прибавили още: Администрацията на фондовете на Св. Синодъ, Библейска институтъ, списанието „Biserica Ortodoxa Romano“ (официалния органъ на Св. Синодъ), Църковната печатница, Банка за кредит и помощи на свещениците, осигурителни фондове и др. Всички тия институти сж работели правилно и задоволително, казва патриарха.

Презъ 1930 г. канцеларията на централния съветъ е имала зареги-

стриани 12.403 бумаги, презъ 1931 год. 9836, а презъ 1932 год. до 10 октомври 7.504. Всички били свое временно разгледани и правилно удовлетворени или отхвърлени, като винаги се е държало за мнението на съответния референчикъ.

Постоянното присъствие презъ 1930 г. е имало 22 заседания, презъ 1931 год. 27 и презъ 1932 г. до 10 октомври 18. Излага по-нататъкъ решенията по разните въпроси. Централния съветъ е издалъ 800 решения и посрѣдствомъ своите трима постоянни адвокати е защищавалъ всички интереси на Патриаршията, на Св. Синодъ — 96 и на разните епископии.

Техническото отдѣление при Ц. Съветъ изработвалъ планове — типъ за църкви, за църковни-енорийски домове, молилни и пр. както и тѣхнически надзоръ. Отъ 1930 год. до сега това отдѣление е разширило да се строятъ нови църкви, енорийски кѫщи и пр. за 201,530.545 леи.

Ако се прибави къмъ тая сума и другите постройки около историческите паметници, ще се види, казва патриарха, че въпреки страшната криза, сж били похарчени отъ 1930 — 1932 г., всичко 1,011,275.304 леи. Въ голѣмата си част тая сума е събрана отъ доброволните пожертвувания на християните.

Отдѣлъ землемѣръ, е планиралъ всички църковни ниви отъ нѣколко окръга и продължава да работи, да опредѣля границите на църковните ниви, гори и да снима планове на сѫщите има петролни извори и пр.

Мисионерската работа на църквата. Свещениците сж си изпълнили дѣлъга, не сж се ограничиха само въ трѣбника и службите. Отличили се съ своята извѣнъ църковна и мисионерска дейност свещениците при катедралните църкви отъ Кишиневъ, Черновецъ, Сибиръ, Арадъ, Орадия, Маре, Галацъ, Исмаильъ, Ржмникъ, при митрополията отъ Букурешъ и др. църкви отъ Букурешъ. (При катедралните църкви се назначаватъ най-способните и най-добре подготвени свещеници и се плащатъ по специаленъ щатъ). Четири пъти презъ годината свещениците се събиратъ на общи конференции. Темите се даватъ отъ централата и всѣкъ свещеникъ е длъженъ да ги разработи и въ определенъ срокъ да ги представи написани. По-добрите се публикуватъ въ Епархийското списание. Целта на тия конференции били, свещеника да усъвѣршенствува църковното служение, да попълни знанията си и да се вдѣлочава въ богословските истини, да усъвѣршества своите проповѣднически дарби, да развие мисионерство всрѣдъ пасомитъ си и пр. Независимо отъ тия конференции свещениците се събиратъ на Епархийски и околийски събрания, па и на пунктови тракти. Въ тия последните взимали участие и учителите, и околийските лѣкарни, адвокати, агрономи, чиновници и др. уреждали литературни утра, съборни служби съ проповѣди образцови.

Въ тия пунктови или околийски събрания свещениците раздавали безплатно кръстчета, книги, икони и пр. съ цель да издигнатъ религиозно-просвѣтното ниво на селянина. Въ всѣкъ окръгъ сж ставали отъ 30 — 156 такива събрания. Само въ гр. Хушъ сж станали 30 събрания и сж били посетени отъ 13.500 християни, въ гр. Арджешъ и окръга 519 конференции, и 363 проповѣди, посетени отъ 147,077 християни. Раздари сж 14.405 брошюри, 23.400 икони, на обща стойност 162.000 леи, сѫщото положение се почетава въ всѣка епархия. Въ Букурешъ само имало 1349 конференции и толкова проповѣди. Следъ съвѣршена на събранията винаги сж се събиратъ волни пожертвувания за общия културенъ фондъ. Независимо отъ това, специални църковни мисии обикалятъ села и градове, по ателиета и фабриките, съ цель да просвѣтятъ работниците и ги запазятъ отъ комунизъмъ и безбожие. Има специаленъ свещеникъ, назначенъ да работи само между тютюневите работници. Дава по-нататъкъ сведения за резултатите.

Пастирски курсове

или седмици за спресняване и умножаване богословските знания сж въведени въ нѣкои епархии, а въ други „Седмици за съзерцания и вдѣлочаване при разни монастири. Служби и проповѣди и конференции отъ най-компетентните, назначени отъ Архиерея. Тукъ свещениците се опознаватъ, злушаватъ и отношенията имъ съ Архиерея, посрѣдствомъ неговия делегатъ, ставали много по-блиски и сърдечни.

Следва.

Негово Величество Царя на българите

Борисъ III

София — двореца.

„Поднасямъ на Ваше Величество чувства на дѣлбоска признателност за сѫобщението, че новородената българска Княгиня е станала членъ на св. Православна Българска Църква. Рождението и кръщението на Княгинята е сугуба радост за мене въ крайните дни на живота ми. Поздравлявамъ Ваше Величество за решението Ви. То е актъ не само на преданост къмъ светата ни вѣра, но и белегъ на висока държавническа мѣдрост. Слабата Княгиня, носителка на обично име, носи омиротворение въ сърдцата на колебащи се религиозно нѣкои българи и служи като новъ ягъкъ залогъ за нинешните преданости и обичи на българския народъ къмъ Августейшите нейни родители. Да я благослови Богъ и да пази всесилната Му Дѣсница.

† Варненски и Преславски СИМЕОНЪ.

Негово Величество Царя на българите Борисъ III

София — Двореца.

Духовенството ми и азъ зарадвани зело, че обичните младъ Отецъ на отечеството ни е станалъ баща въ българския царствующъ домъ, възнесохме молитва Богу да съхранява Ваше Величество и да благослови и запази въ здраве Августейшата родителка и новородената българска Княгиня.

† Варненски и Преславски СИМЕОНЪ.

*

Презъ Рождествоноските празници Негово Високопреосвещенство стори голѣма духовна радост на пасомитъ си, като служи Божествена Литургия въ всички варненски църкви и произнесе високоназидателни Архиастрически слова.

*

На 14 того Негово Високопреосвещенство дѣдо Симеонъ отслужи въ Съборната църква, при стечие на цѣлото православно граждансество, благодарственъ молебънъ, по случай раждането на Княгиня Мария Луиза.

*

Презъ Рождествоноските празници Негово Преосвещенство св. Великий Епископъ г-нъ Андрей е посетилъ градовете Ески-Джумая, Шуменъ, Нови-Пазаръ и Провадия, кѫдето отслужилъ Божествени Литургии.

*

По покана на Православното християнско братство при храма „Св. Петка“ и на църковното настоятелство при сѫщия храмъ, Деканъ на Богословския факултетъ г-нъ Професоръ Г. Ст. Пашевъ посети града ни и изнесе три сказки, които бѣха добре посетени.

*

По покана на църковното настоятелство при Съборната църква Негово Високоблаговѣйнство Протопресвитеръ Д-ръ Стефанъ Цанковъ, професоръ по църковно право при Богословския факултетъ, пристигна въ града ни и ще произнесе две сказки на теми: 1) „Съвремената култура и Христосъ“ и 2) „Идеалът на съвремената младежъ“.

Маша поща

Получиха се следните суми за вестника отъ:

86. Свещ. Хр. Димитровъ, с. Климентово, Варненско, кв. № 96 40 лв.

87. Александъръ В. Ивановъ, Варна, кв. № 97 20 лв.

88. Икономъ Ил. Р. Сабунджиевъ и икономъ Ст. Ганчевъ, — Варна, рѣчна продажба кв. № 99 10 лв.

89. Ас. Халачевъ и Коста В. Поповъ, Варна, абонаментъ год. I, кв. 100 40 лв.

Платете абонамента си!

Г-жа Ек. Д-ръ Панайотова — Е. Джумая. Получихме сумата 620 лв. Благодаримъ. Молимъ Ви, изпратете ни списъкъ на абонатите, отъ които сте събрали тая сума.

Царя.